

2. ISKOLÁNK NEVELÉSI PROGRAMJA

2.1. Iskolánkban folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A művészetoktatás célja, hogy a maga sajátos eszközeivel, érzelmi és esztétikai neveléssel hozzájáruljon egy sokoldalú, a művészetekben jártas, érett, kreatív személyiség kialakításához. A nyugodt, belső iskolai légkör megtartásával - ahol egyaránt jól érzi magát a tanuló és a tanár - célunk a gyermekek saját képességének teljes kibontakoztatása. Tudatosan akarjuk csökkenteni a tanulókat érő kudarcélményeket. A sikerélményt, a dicséretet tartjuk célravezetőnek, ugyanakkor próbáljuk megtanítani növendékeinket az elkerülhetetlen kudarcok elviselésére is. A kultúra iránti nyitott magatartás, esztétikai érzékenység kialakítására törekszünk.

Feladatunknak tekintjük az egyetemes művészeti kultúra, európai műveltség, népi hagyományok, értékek megőrzését, az értékmegőrzés formáinak kialakítását. Növendékeinket képességeinek megfelelően a legmagasabb fokra kell elvezetnünk. Ha munkánkat eredményesen akarjuk végezni, növendékeinket aktivizálni kell, el kell érniük, hogy akarják a kitűzött cél elérését. Tanulóinkat rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra próbáljuk nevelni, amelyet a szülőkkel kialakított jó kapcsolat révén tudunk megvalósítani. A tehetségesebb gyerekeknél ki kell bontakoztatni azokat az adottságokat, amelyekkel átlagon felül rendelkeznek (*szorgalom, ambíció, akaraterő, emlékező képesség, önbizalom, hallás, ritmusérzék, stb.*) és alkalmassá teszi őket továbbtanulásra. Fejlesztőnk kell növendékeink kapcsolatteremtő képességét is. Az a célunk, hogy tanulóink személyisége nyitottá váljon a közösségi alkotó tevékenységek iránt.

Iskola és közművelődés. Az iskola vezetésének véleménye szerint e két szó kell, hogy jellemezze legjobban művészetoktatási intézményünket.

Az **iskolai** jelleg az oktató-nevelő munkában kell, hogy megmutatkozzon, ahol világos, egyértelmű, teljesíthető és ellenőrizhető követelményrendszer, alkotó-, illetve csapatmunkára is vállalkozó nevelőtestület, és a kollégák, szülők, diákok, fenntartó, társadalmi környezet elvárásait is figyelembe vevő iskolavezetés van.

Művészetoktatásunk másik fontos területe a **közművelődés**. Hangversenyek, bemutatók szervezése, kiállítások rendezése, az amatőr művészeti csoportok (*énekkar, fúvószenekar, citera együttes, tánc csoportok, színjátszó együttes*) utánpótlásának nevelése, iskolákkal, közművelődési intézményekkel, más szervezetekkel, egyházakkal történő együttműködés is feladata iskolánknak. Meggyőződésünk, hogy a művészeteknek, a közművelődésnek sok-sok szállal kell kapcsolódnia ahhoz a társadalmi környezethez, amelyben működik.

Intézményünket a környezeti és társadalmi elvárásokhoz rugalmasan alkalmazkodó, az új szakmai, módszertani kísérleteket támogató, de a klasszikus - több évszázad alatt kialakult - művészeti és emberi értékekhez ragaszkodó, iskolának képzeljük el a jövőben is.

Iskolánk fő pedagógiai alapelve az **értékközvetítés és értékalkotás**.

Az értékek közvetítése, befogadása, azzal történő azonosulás kapcsán a szorgalmat, kitartást, alázatot tartjuk vezető értékeknek, míg az értékalkotással kapcsolatban a kreativitást, fantáziát, a tanulói egyéniséget.

Iskolánk - a Szentesi Lajtha László Alapfokú Művészeti Iskola - olyan készségek fejlesztésére és ismeretanyag átadására vállalkozik, melynek fő célja az önnevelésre, öntevékenységre való ösztönzés, a lélek formálása, erkölcsi gazdagítása, a humánus előtérbe helyezése. A művészetre neveléssel a művelt, művészeteket igénylő és értő közönség, valamint az amatőr művészeti csoportok utánpótlásának biztosítását (A-tagozat) és a szakirányú továbbtanulásra történő felkészítést, a szakember utánpótlást (B-tagozat) tekintjük fő feladatunknak. Azt szeretnénk, ha növendékeink képességeit teljes mértékben kibontakoztathatnánk, amely magába foglalja érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésüket.

2.2. A művészeti tevékenységek oktatásának cél- és feladatrendszere

2.2.1. Zeneművészet

- Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket. Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.
- A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, fogékonyság – alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.
- A zeneoktatás a különböző zenei műfajok sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.

2.2.2. Táncművészet

- A táncművészeti képzés célja, hogy lehetőséget nyújt a tanulók mozgásműveltségének és mozgáskultúrájának sokirányú fejlesztésére, fizikai állóképességének, ügyességének, cselekvő biztonságának, ritmusérzékének, hallásának, tér- és formaérzékének fejlesztésére, gazdagítására.
- A táncművészeti nevelés alkalmat ad a táncművészet különböző műfajai iránt érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.
- A tanulók érdeklődésére, tapasztalataira, folyamatos technikai fejlődésére építve gyarapítja ismereteiket, fejleszti képességeiket és alakítja készségeiket. Képességeiktől és szorgalmuktól függően fejleszthetik tánctechnikai, előadói műveltségüket és különféle szakirányú területeken szerezhettek jártasságot.
- A táncművészeti oktatás célja, hogy felkészítse és irányítsa a tehetséges tanulókat a táncművészeti pályára, illetve az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra. A múlt és jelen hagyományainak és táncművészeti értékeinek megismertetésével, megszerettetésével

lehetőséget teremt a tanulók számára életkoruknak megfelelő táncművészeti kultúra, műveltség megszerzésére.

2.2.3. Képzőművészet

- A képző-és iparművészet oktatás-nevelés lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság - alakítása mellett a látás kiművelésére és tudatosítására, bővítve a képi műveltséget, a képi emlékezetet és képzeletet. Ráirányítja a tanuló figyelmét az emberi és a természeti környezet esztétikumára, szépségére.
- Megismerteti az egyetemes emberi kultúra, az európai műveltség, a nemzeti hagyományok értékeit, az értékmegőrzés formáit. Megismerteti a kommunikáció művészi formáit, a képző - és iparművészet műfaji sajátosságait. Ösztönzést ad a tanulóknak az önkifejezés eszköztárának gazdagítására és felkészíti a tanult művészi kifejező eszközök alkalmazására.
- A vizuális művészeti oktatás megismerteti a tanulókkal az adott művészeti ág műfaji sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait. A képzés célja az is, hogy a múlt értékeit megszerettesse, és tovább éltesse, segítsen a hagyománytiszteltet megteremtésében.
- A képző- és iparművészeti ág sajátosságai: tevékenységközpontúság – a tanulók a vizuális tananyagtartalmakat, feladatokat gyakorlati, tapasztalati módon, különböző tevékenységek által, komplex témákba ágyazottan dolgozzák fel, amelyben a cselekvésből származó tapasztalat adja a tanulás alapját, feladattudatosság – egy témával, témakörrel való hosszabb idejű elmélyült foglalkozás, mely elősegíti a tanulók türelmének, kitartásának fejlődését, alkotói magatartás – amelyben fontos szerepet kap a nyitottság, az egyéni látásmód, a lényegkiemelés, a problémaérzékenység és problémamegoldás képessége, komplexitás – amely átjárhatóságot biztosít a képző- és iparművészeti, a népművészeti és médiaművészeti területek között.
- Az egyéb művészeti ágak között, folyamatszerűség az egyes feladatok végig vitelében és a szervesen kapcsolódó, egymásra épülő feladatsorokban, projektekben, kreatív cselekvőképesség, melynek fontos részterülete a kísérletező kedv, bátorság, lényeglátás, szituativitás, döntésképesség, nézőpontváltás, sorrendmódosítás, interaktivitás és együttműködési készség, mely feltételezi a személyközi kapcsolatok aktivitását, a kooperációt és innovációt, tanulók önkifejezési készségének kialakítása és mélyítése a személyre szabott feladatok, egyéni korrektúra megvalósulása révén, szociális érzékenység és empátia, az én- tudatosság, önszabályozás és önállóság fejlesztése.

2.2.4. Színművészet

- Az alapfokú művészetoktatás keretében folyó színházi nevelés – figyelembe véve a tanulók érdeklődését, életkori sajátosságait, előzetes színházi–dramatikus tapasztalatait – lehetőséget biztosít a színművészet iránt vonzódó tanulók képességeinek fejlesztésére; ismereteik gyarapítására, művészeti kifejező készségeik kialakítására és fejlesztésére, a művészeti szakterületen való jártasság megszerzésére és gyakorlására, illetve felkészít a művészeti alapvizsgára és záróvizsgára.
- A képzés lehetővé teszi a színművészet területén a tanulók számára önmaguk tudatos megfigyelését. Az önértékelést annak érdekében, hogy képessé váljanak saját eredményeik felismerésére és azok színházi munka során történő alkalmazására Az önkifejezést, a közös alkotómunka örömteli együttlétének megtapasztalását Az élet más

területein elsajátított tanulói ismeretek, készségek, attitűdök színjátékban való alkalmazását Drámával és színházzal kapcsolatos tanulói aktív szókincs bővítését.

- Színházi előadások egyéni vagy csoportos készítését, illetve mások által bemutatott produkciók megtekintését, értelmezését. Változatos dramatikus tevékenységformákban való részvételt. Az alapvető dramatikus technikák és a színházi konvenciók megismerését, alkalmazását differenciált feladatokban A színházi–drámai formával való kísérletezést, a színpadi megjelenítés jellemzőinek megismerését A színjáték kulturális hagyományainak megismerését A színjátéknak mint művészi kommunikációs formának a megtapasztalását.

2.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A személyiség formálásában az örökletes adottságokon túl a környezet kultúrájának, normáinak, elvárásainak is jelentős szerepe van. A művészetek tanulása során kifejezetten előnyt jelent, hogy a gyermekekkel egyénileg, illetve kis létszámú csoportban foglalkozhatunk. Erős személyes kötődés alakul ki, mely meghatározó lehet a tanuló fejlődésében. Ez a kötődés befolyásolhatja a művészetek tanulásának eredményességét.

Feladataink a személyiségfejlesztés során:

- Pozitív megerősítés, a motivációs bázis támogatása élményekkel, helyes kritikával, értékeléssel. Helyes önértékelés kialakítása.
- A helyes gyakorlás – mint az eredményesség egyik záloga – megtanítása, fejlesztése, motiválása.
- Az esztétikai érzék, ízlés fejlesztése, formálása. Az önkifejezés, nyitottság és mások elfogadásának fejlesztése. A szereplési szorongás leküzdésének segítése.
- Alapvető célunk a személyiségfejlesztés során, hogy a művészetoktatási pedagógia sajátos eszközeit is felhasználjuk a kapcsolatteremtési képesség fejlesztésében.
- Feladataink eredményes végzéséhez szükségünk van a szülők segítségére, a velük való jó kapcsolat kialakítására és fenntartására.

Ennek eszközei:

- a KRÉTA rendszer házi feladat funkciójának használata
- rendszeres zenés szülői értekezlet, a gyermekek teljesítményének, szereplési szituációjának közös megélése és feldolgozása, a fejlődési ütem, a személyes problémák megbeszélése, a megoldások keresése,
- szülői óralátogatások biztosítása, felkészítés az otthoni gyakorlás segítésére,
- családlátogatás, szociális és kulturális helyzet felmérése,
- a szülők érdeklődésének felkeltése az iskola közösségi programjai iránt, bevonásuk ezek szervezésébe, megvalósításába.
- célunk a személyiség komplex fejlesztése, a harmonikus, önmagát és társait helyesen megítélő ifjú emberré nevelése.

2.4. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az egészségneveléshez tartozó fogalmak:

Egészség: A WHO az 1948-as alkotmányában kimondja: az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jól-lét állapota. Nem passzív állapot, hanem folyamat.

Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát magába foglalja:

- a korszerű egészségnevelés,
- az elsődleges prevenció,
- a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés,
- az önségítés feladatait, módszereit.

A WHO meghatározása szerint az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy saját egészségüket felügyeljék, javítsák.

Egészségnevelés: A WHO meghatározása szerint az egészségnevelés olyan, változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkézségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség- és cselekvésorientált tevékenység.

Az egészségnevelés színterei

A gyerekek és a fiatalok hosszú éveket töltenek az iskolákban. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat, preferenciák kialakítását.

2.5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A művészetek tanulása – közös éneklés, együttzenélés, közös táncolás, színdarabok közös előadása – kiemelkedően fontos szerepet játszik az egyén és a közösség kapcsolatának, egymásra hatásának fejlesztésében, a közösséghez való alkalmazkodás, a szocializáció tudatos alakításában. Az egyéni érdek alárendelése a közösségének, valamint a közösség részéről az egyéni munka eredményeinek elismerése, ennek fejlesztése a művészeti tevékenységbe ágyazottan jelenik meg.

a) A csoportos órán folyó nevelőmunka:

A csoportokon belüli közösségi viszonyok fejlesztéséhez fontos az egymás iránti felelősség erősítése. A hibák közös javítása, a bírálat hozzájárul a felelősségtudat erősítéséhez. A tanulók saját és társaik teljesítményeit is értékelik az eredményesség szempontjából, mivel azt kívánjuk tudatosítani, hogy egymás munkájának értékelésekor és önmagunkkal szemben is tárgyilagosak legyenek.

b) A tanórán kívül nevelőmunka:

A tanulócsoporthoz közösségi életét összetartó, megerősítő hagyományok kialakítására törekszünk. Községi ünnepek - karácsony, farsang, népszokások őrzése, névnapok, születésnapok köszöntése stb. – műsorokkal, énekekkel. A szereplések után az elméleti és

gyakorlati órákon is értékeljük növendékeink teljesítményének fejlődését. Ezzel serkenteni kívánjuk a másik munkája iránti érdeklődést, illetve az egyéni teljesítmény közösségi elismerését. Törekszünk arra, hogy minél több tanulónk vegyen részt az iskolai zenekarok, énekkarok, kamaracsoportok, táncegyüttesek, társulatok munkájában. Közös hangversenyek, táncbemutatók és színi- és operaelőadások megtekintését szervezzük. Arra serkentjük tanulóinkat, hogy vegyenek részt nyári művészeti táborok munkájában, mely tudásuk gyarapodása mellett az új közösségekbe való beilleszkedés hatékony eszköze lehet.

c) Közösségfejlesztés csoportos foglalkozásokon:

Iskolánkba a zenei órák többségére egyénileg járnak a tanulók. Fontos kialakítani zenélő közösségeket, ahol az együttes muzsikálás mellett egymást is jobban megismerik a gyerekek. Szintén csoportos foglalkozások a színjátszó csoport és táncegyüttesek. A közös munka fejleszti az egymásra figyelmet, a toleranciát, az alkalmazkodó készséget, hiszen különböző szinten lévő tanulók csak akkor tudnak közös produkciót létrehozni, ha az ügyesebb segíti a gyengébbet, ugyanakkor a jobban teljesítő növendék húzóerőként is hat a fejlődni vágyó tanulóra. Az ismétlődő próbák alatt a tanulók megismerik egymást, barátságok szövődhetnek, jobban fejlődik bennük az a tudat, hogy ők ehhez az iskolához, zenekarhoz, együtteshez tartoznak. A koncerteken, fellépéseken átéljük azt az élményt, hogy valamit közösen hoznak létre, amiben minden egyes szereplőnek része van.

A befelé forduló, gátlásos gyermekeknek nagy lehetőség a közösségi művészeti tevékenység, hiszen az egyéni felelősség érzete kevésbé súlyos teher. A próbákon egy, a művészet addig ismeretlen területére nyer betekintést az ifjú. Megtapasztalja, hogy mindenki fontos (*mellérendelt szerep*), de ugyanakkor, időnként bizonyos szerepek előtérbe kerülnek a másikkal szemben (*alárendelt szerep*). Megtanulja a másikat is hallgatni, kísérni, a váratlan helyzeteket megoldani.

A közös tanszaki hangversenyek is lényeges részei a gyerekek közösségi életének. Ezért is fontos, hogy minden tanár a tanév során tartsa meg önálló, minden tanulóját érintő tanszaki hangversenyt.

2.6. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

2.6.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Az önkéntesség elve az alapfokú művészeti iskolákban azt jelenti, hogy a művészeti élmény, mint örömforrás eléréséhez az egyéni adottságok, a tehetség fejlesztéséhez programunk segítséget nyújt, de az abban foglaltakat a pedagógiai folyamatban részt vevőknek vállalniuk kell. Ennek érdekében az A-tagozaton nem teszünk különbséget a minimálisan elvárható teljesítmény szintjén a tanulók között, azonban az értékelésnek tükröznie kell (*érdemjegy, szorgalom*) az egyéni teljesítmény és előmenetel különbözőségét.

Gyengébb képességekkel éppúgy válhat valaki önmegvalósító, érett személyiséggé, mint kiemelkedő talentumokkal. Felelősségünk és feladatunk is az átlagos, vagy gyengébb képességű tanulókkal való foglalkozás is. A tehetséggondozást az átlagostól eltérő, jobb képességű tanulók esetében B-tagozatra való irányítással, ennek magasabb szintű követelményrendszerével is segítjük. Ezeknek a növendékeknek meg kell adni a lehetőséget, hogy képességeik az átlagosnál jobban fejlődjenek. Ezt magasabb óraszám biztosításával érhetjük el. A zenei tagozaton a növendék második osztálytól irányítható B-tagozatra. A B-

tagozatra irányítás a főtárgy tanár javaslata alapján a tanszak tanárainak támogatásával történhet.

A B-tagozaton az egyéni képességek fejlesztése mellett nagy hangsúlyt kap a tantervi és a felvételi követelmények maximális teljesítése. Számukra az évi két beszámoló mellett több előjátszást kell tartani, ami szolgálja a szereplési rutin megszerzését, de fejlődésének ellenőrzését is. E meghallgatásokon ki kell kérni a kollégák véleményét, javaslatát.

Lehetőség szerint a versenyre, felvételire készülő tanuló vegyen részt zenei táborban, vagy keressük meg a módját annak, hogy szakiskolai tanár meghallgassa. Ha a hátrányos szociális helyzet indokolja, felvételi és verseny előkészítés esetén túlóra terhére magasabb óraszám biztosítható.

A B-tagozatos növendékek versenyeken, megyei bemutatókon, találkozókra vegyenek részt, képviseljék intézményünket. A tehetség gondozása, fejlődésének elősegítése nem csupán a kiemelkedő teljesítmény elérését kell, hogy megcélozza. A tehetséggondozásnak összhangban kell lenni az alapvető személyiségfejlesztési célkitűzésekkel is.

A tehetséggondozás feltételei

- Legfontosabb a tanár tudása, személyisége, mely a legfőbb motivációs erő.
- Szoros kapcsolattartás a hangszeres és elmélettanárok között.
- Tanári továbbképzés.
- Hangszerek minősége, karbantartása.
- A tehetség kibontakozását segíti a kultúrált művészeti értékek iránt fogékony környezet. Ezt a légkört kell megteremteni a tanórán kívüli rendezvényekkel is.

2.6.2. Művészeti versenyek, fesztiválok, találkozók pedagógiai funkciója

- A rendezvényekre való felkészülés nagy lendületet ad a növendékeknek. A legkiválóbbaknál (országos döntőbe jutottaknál, helyezetteknel) jóval szélesebb rétegre terjed ki. Mozgósítja az érintett tanszak növendékeit.
- A rendezvények – különösképpen az országos szint – módot adnak a legtehetségesebbek „kiugratására”, megismerésükre, pályájuk féltő gondossággal való figyelemmel kísérésére. Szereplési rutin, koncentráció, állóképesség megszerzésére teremtenek nagyszerű lehetőséget. A legtehetségesebb növendékek kiválasztásán, kiemelésén túl lehetőség nyílik a zenei pályán való eredményes előrehaladásuk segítésére.
- A rendezvény haszna, hogy a tanulókat fokozott – felfokozott – teljesítményre serkenti, megerősíti azt a tudatot, hogy eredmény csak komoly munkával érhető el, hogy a zene- és tánc tanulást nehezítő tényezők (keves szabadidő, a hangszer minősége, a felkészülés körülményei stb.) leküzdése nemes cél, hogy a felkészülés során befektetett többletmunka mindenképpen nyereség.
- A szakmailag és lelkiileg jól felkészített növendékeknek az szerez igazán nagy örömet, ha közönség előtt önmaga legjobb szintjén produkál, ha tudását egy-egy verseny vagy fesztivál nyilvános keretei között megmutathatja.
- A fesztiválok, találkozók – amelyek többnyire a kamaraprodukciók színterei – a szakma legalapvetőbb tudnivalóinak elsajátítását segítik: a tiszta intonáció, a ritmikai fegyelem, az együttlétszólás és együtténeklés követelményei, a zenei megformálás, a helyes

hangzássorok megvalósítása, nem utolsósorban a művészetek örömeinek, élményeinek szerezni és adni tudása.

- Az országos zenei/művészeti rendezvények az érintett terület pedagógusainak módot adnak egy-egy hangszer vagy „műfaj” pedagógiai eredményeinek felmérésére, a rendezvények között megtett út értékelésére, a helyzetelemzés alapján a feladatok kitűzésére. A felkészítő és érdeklődő tanárok részére tehát továbbképzéssel felérő szakmai értékelés, a látottak és hallottak alapján az egész tanszak számára országos továbbképzési lehetőség. Már az országos fórumot megelőző válogatók során az adott zenei intézmény, megye tennivalóit meghatározza, felhívja a figyelmet az iskola, a terület eredményeire, gondjaira.

2.6.3. Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

Intézmény típusunk elsődlegesen tehetséggondozó iskola, ahová átlagos és átlagon felüli növendékek jelentkeztek eddig. Ahogyan az általános iskolákban is egyre több az SNI-s és BTMN-es tanuló, úgy a művészeti iskolában is megnőtt ezen tanulók száma. Kollégáim türelemmel és nagy szakmai elhivatottsággal fordulnak a tanulási nehézséggel küzdő növendékek felé. Bizonyos esetekben segítségül hívják a Pedagógiai Szakszolgálat munkatársainak iránymutatását vagy a szakirodalmat. Kocsis Györgyi kolléganő több éve dolgozik együtt Miskuné Farkas Szilviával, a Pedagógiai Szakszolgálat munkatársával egy kiválasztott szolfézs csoport diákjaival nagyon sikeresen.

2.7. A pedagógus helyi feladatai, a tanszakvezető feladatai

Az intézmény vezetője, vagy annak helyettese, tanszakvezetői értekezlet és nevelőtestületi értekezlet alkalmával információkat osztanak meg. Az átadott információkat az érintett pedagógusok visszajelzéseikkel szóban, vagy írásban véleményezik. A nevelőtestület tagjai folyamatos kapcsolatot tartanak az intézménnyel és egymással, az információcsere megkönnyítésének érdekében.

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határoztuk meg:

- a tanítási órára való felkészülés,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó, majd bepótoló órák vezetése,
- a félévi- és tanévzáró vizsgák lebonyolítása,
- tanulmányi versenyek és iskolai kulturális programok szervezése, lebonyolítása,
- a tanulók felkészítése találkozókra és versenyekre,
- a tanszakvezetők, a szülői munkaközösség és diákönkormányzat munkájának segítése,
- zenés szülői értekezlet megtartása (évente minimum egyszer),
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzésen,
- részvétel tanszaki-, és nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- tanulmányi kirándulások megszervezése, és ezeken részvétel,
- iskolai ünnepeken és rendezvényeken való részvétel,
- tanítás nélküli munkanapokon az intézményvezető által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,

- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- hangszerraktár rendezés, és a szaktantermek rendben tartása,
- tantermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása,
- az elektronikus levelezés napi szintű követése.

A nevelő-oktató munka és a tanárok pedagógiai tevékenységének javítására, a módszertani kultúra fejlesztésére, az egységes követelmény kialakítására, az önképzés segítésére tanszaki munkaközösségek működnek az intézményben, melyek munkáját a tanszakvezető irányítja. A tanszakvezetőt az intézményvezető bízza meg. A szakmai munkaközösségek a tanszakvezető iránymutatásai és az intézményi célok figyelembe vételével előkészítik az önálló, éves tanszaki tervet, melyet ennek alapján a tanszakvezető kolléga készít el.

Tanszakvezető feladatai és hatásköre:

- az iskola pedagógiai programjának szellemében tanszaka szakmai irányítását végzi,
- minden tanév elején elkészíti a tanszaki munkatervet,
- szervezi és vezeti a tanszaki foglalkozásokat (évente 2-3 alkalom)
- segíti, koordinálja és értékeli a tanszakon oktató tanárok munkáját,
- figyelemmel kíséri a „B” tagozatos tanulók előmenetelét,
- előkészíti a vizsgák rendjét, a felvételi meghallgatásokat és a „B” tagozatosok beszámoltatását,
- látogatja a tanszakon tanító tanárok óráit.

A szakmai munkaközösség véleményt nyilvánít- szakterületét érintően – a pedagógiai program, valamint a továbbképzési terv elfogadása előtt.

Az intézményi tanács, mely a tanszakvezetőkön túl kiegészül az intézményvezetővel, helyettesével, és a közalkalmazotti tanács elnökével, szintén véleményt nyilvánít a pedagógiai programról, az SZMSZ-ről, a háziendről, valamint a munkaterv elfogadása előtt.

2.8. A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei (szülői munkaközösség)

Programunk alapvető céljainak megvalósításához *(az önismeret, a kapcsolat-teremtési képesség, a kommunikációs készség, a figyelem és a memória fejlesztése stb.)* elengedhetetlenül szükséges a szülőkkel való egyéni kapcsolattartás, együttműködés. Szükség van a szülői segítségnyújtásra ahhoz is, hogy az esetleges problémákat kellő időben felismerjük, és együttesen orvosoljuk azokat. Eredményes művészeti nevelés csak a **tanuló – pedagógus - szülő** hármas együttműködésének harmóniájában valósulhat meg. Ez ad módot arra, hogy azok a tanulók, akik átlagos, vagy szerényebb képességekkel rendelkeznek, a tantervi követelmények elvárható szintű teljesítése mellett örömmel és felelősséggel vegyenek részt a művészeti nevelésben.

A szülőkkel történő kapcsolat kialakítása elsősorban a főtárgy tanár feladata. Ezen túlmenően az iskola vezetése is segíti a találkozás lehetőségeit. A tanév megkezdése után, szeptember végén, összevont szülői értekezletet tartunk, ahol az igazgató ismerteti a tanév feladatait, beszél nevelési céljainkról, tervezett rendezvényeinkről. Ekkor alakul meg a pedagógusok által delegált szülőkből a *szülői munkaközösség*. A következő, szülőkkel való találkozást a főtárgy tanárai szervezik a második félév kezdetén „zenés szülői értekezlet” vagy tanszaki hangverseny formájában. Ez az alkalom lehetőséget ad arra is, hogy a szaktanárok

egyénenként értékeljék a tanulók eddigi munkáját a szülőkkel folytatott négy szemközti megbeszéléseken.

Fontosnak tartjuk, hogy a szülőkkel olyan harmonikus kapcsolatot alakítsunk ki, melynek során a szülők ránk bízott gyermekeik zenei nevelésébe bekapcsolódhatnak, felkészültségüktől függetlenül. A szülő határozott elképzelésével kapcsolatban, miszerint, mely pedagógust választja gyermekének, nyitottak vagyunk, és igyekszünk megfelelni.

A nevelő akkor végzi felelősséggel pedagógiai munkáját, ha felhívja a tanuló és szülő figyelmét arra, hogy növendéke képességei mennyire illeszkednek harmonikusan a tantervi és iskolai elvárásokhoz, követelményekhez. Éppen ezért a tanítási órák során a tanuló személyiségének, adottságainak, tehetségének megfelelően kell alakítani a tartalmi elvárásokat, a fejlődés ütemét, a beszámoltatás, a szereplések módját, időpontját.

A zenetanulás során olyan speciális képességekre, készségekre is építenünk kell, amelyek az egyes zenei szakok (*hangszerek*) műveléséhez nélkülözhetetlenek. Éppen ezért gyakran jelenthet megoldást, ha a tanult hangszeren nehezen fejlődő, de zenetanulásra alkalmas gyereket másik hangszerre irányítjuk. A pedagógus felelőssége arra is kiterjed, hogy bármely művészeti ág tanulásában egyénenként és esetenként mutatkozó alkalmatlanságot a növendék és a szülő számára úgy is jelezze, hogy a tanuló azt megértse, számára minél kisebb kudarcélményt jelentsen.

A pedagógusnak fel kell készítenie a szülőt arra, hogy a zenetanulás során nélkülözhetetlen mindennapos otthoni gyakorlást hogyan tudja figyelemmel kísérni, ellenőrizni. Fontos eszköz ehhez a KRÉTA rendszer, melynek gondos vezetésével mind a tanórai munka, mind az otthoni gyakorlás jól nyomon követhető.

Az iskola és a család kapcsolatában a legfontosabb kapocs maga a gyermek. Az ő zenei fejlődése, érdekei határozzák meg az együttműködés formáit és tartalmát. A család, amikor iskolánkat választja, megtisztel bizalmával. Ennek a bizalomnak kell megfelelnünk magabiztos szaktudással, korrekt, kulturált és toleráns kapcsolatteremtő magatartással. Óráról-órára bizonyítanunk kell, hogy intézményünk, tanári személyiségünk számukra a lehető legjobb választás volt.

2.9. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje (DÖK)

„Az iskolai Diákönkormányzat (DÖK) megválasztása tanévenként a Diákközségi ülésen történik. Az iskolai közösségek életüket érintő bármely kérdésben a diákönkormányzaton keresztül érvényesíthetik jogukat.” (Házirend) A diákkör munkáját felsőfokú, pedagógus végzettségű személy segíti, iskolánkban az intézményvezető. A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az SZMSZ elfogadása előtt,
- a tanulók szociális juttatásainak meghatározásában,
- az ifjúságpolitikai céloknál,
- a házirend elfogadása előtt.